

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка

Кафедра прикладної математики, статистики та економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

«27» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Наукометрія та проектна організація наукових досліджень

Спеціальність: 035 Філологія

Освітня програма: Філологія

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Факультет: математики, природничих наук та технологій

Форма навчання: денна (заочна)

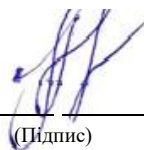
2020-2021 навчальний рік

Робоча програма: Наукометрія та проектна організація наукових досліджень для аспірантів за спеціальністю: **035 Філологія**

Розробник: Макарчук Олег Петрович. Доцент кафедри, кандидат фізико-математичних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри математики, статистики та інформаційних технологій. Протокол № 1 від «27» серпня 2020 року.

Завідувач кафедри _____

(Підпис)

Авраменко О.В.

(Прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3(2+1)	Галузь знань (шифр і назва)	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	Спеціальність /напрямок підготовки 035 Філологія (шифр і назва)	Семестр	
(назва)			
Загальна кількість годин – 90(60+30)	Освітньо-кваліфікаційний рівень:	2-й	
		Лекції	
		14 год.	
		Практичні, семінарські	
		12 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		64 год.	
	Індивідуальні завдання:		
	0 год.		
	Вид контролю:	Вид контролю:	
	Поточний контроль	залік	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 1+1 самостійної роботи студента 2			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: надання аспірантам знання з питань методології наукових досліджень, створити і розвинути практичні вміння і навички розв'язання реальних задач з постановки, організації, планування і виконання наукових досліджень, а також керування науково-технічною роботою і колективною науковою творчістю

Завдання: полягає в тому, щоб надати аспірантам знання з основних напрямів, закономірностей, змісту і форм наукової діяльності; забезпечити оволодіння методами планування та організації наукової творчості; вдосконалити практичні навички й уміння виконувати наукові дослідження; ознайомити з методами роботи з фаховою літературою, засобами пошуку та обробці наукової інформації; сформувати у студентів уявлення щодо наукового етосу, прав і обов'язків учених як

суб'єктів інтелектуальної творчості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента повинні бути сформовані такі **компетентності**:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології компетентності (ЗК) Інтегральна компетентність у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення: нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК 01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 02 Знання стандартів сучасної науково-дослідницької діяльності, вимог, необхідних для втілення наукового дослідження та опублікування, включаючи критичну обізнаність та інтелектуальну чесність.

ЗК 03 Навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 05 Уміння формулювати та визначати відповідні задачі, розробляти шляхи їх розв'язання, реалізації в наукові проекти та трансформування в наукові знання, концепції, висновки та ін., а також уміння формувати команду дослідників для вирішення локальної задачі (формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки пропозицій).

ЗК 7 Дотримуватись норм наукової етики щодо здійснення наукової діяльності та проведення власного наукового дослідження.

Фахові компетентності:

ФК 1. Уміння аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів з урахуванням міжнародних стандартів і рекомендацій.

ФК 5. Здатність до реалізації завдань міждисциплінарних філологічних досліджень.

ФК 8. Здатність в умовах методологічного плюралізму в сучасній філології обирати оптимальну методологічну стратегію для самостійного вирішення науково-дослідних завдань у сфері професійної діяльності.

ФК 9. Неухильно дотримуватися засад наукової доброчесності та обстоювати їх у колективі.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Знати стандарти сучасної науково-дослідницької діяльності, вимоги, потрібні для втілення наукового дослідження та його опублікування.

ПРН 4. Обґрунтовувати вибір адекватної методології для предмету філологічного дослідження, запроваджувати актуальні методи наукових досліджень для розв'язання визначено кола проблем і завдань у галузі літературознавства/мовознавства.

ПРН 5. Проектувати та здійснювати наукове теоретичне і прикладне дослідження в конкретній філологічній галузі. Генерувати нові креативні ідеї та власні оригінальні концепції.

ПРН 6. Аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати норми, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності.

ПРН 7. Дотримуватися норм наукової етики під час здійснення науково-інноваційної діяльності та проведення власного дослідження.

ПРН 10. Уміти застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні інструменти й технології для забезпечення ефективних наукових та професійних комунікацій.

ПРН 12. Уміти кваліфіковано відобразити результати наукових досліджень, продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти українського та іноземною мовою відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, наукова лекція тощо).

3. Програма навчальної

дисципліни Розділ 1. Основи методології наукових досліджень

Тема 1. Поняття наукового дослідження. Наука як система знань, основні поняття. Закономірності функціонування та розвитку науки. Поняття наукового дослідження, його основні ознаки та

характеристики. Особливості структури наукового дослідження, його об'єкт, предмет, мета, завдання, основні форми. Основні види наукових досліджень. Ефективність наукових досліджень.

Тема 2. Методологія наукових досліджень та її види. Методологія наукових досліджень, види. Поняття методу та методології. Завдання методології. Різновиди та структурні елементи методології. Підходи до обґрунтування та визначення методу та методології. Загальнонаукові принципи дослідження.

Тема 3. Поняття та загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження. Загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження: радикальний емпіризм, верифікація, діагностування, надійність. Спостереження як емпіричний метод наукового дослідження. Передбачуваність. Планомірність. Цілеспрямованість. Вибірковість. Системність. Вимоги до спостереження. Етапи проведення спостереження. Емпіричні методи: вимірювання, порівняння, узагальнення Розмір одиниці вимірювання. Динамічна похибка. Метод вимірювання. Принцип вимірювання. Вимірювальна інформація. Види вимірювальних величин.

Тема 4. Зміст та складові науково-дослідного процесу. Основні стадії науково-дослідного процесу. Схема науково-дослідного процесу. Організаційна, дослідна стадії та стадія узагальнення, апробації та реалізації наукових результатів. Процедура вибору наукової проблеми. Критерії вибору теми. Обґрунтування актуальності теми, визначення її місця у науковій проблемі.

Розділ 2. Організація і проведення наукових досліджень.

Тема 5. Організація науково-дослідного процесу. Організація науково-дослідних робіт. Суть та складові планування наукової діяльності. Програма та плани наукового дослідження. Формулювання теми дослідження. Вивчення стану питання і обґрунтування обраного напрямку дослідження. Мета дослідження. Загальні та конкретні завдання дослідження. Вибір методів дослідження. Етапи роботи, календарний план роботи. Попередній та остаточний план наукового дослідження, план-проспект наукового дослідження. Наукометрія як наука, Лейденський маніфест.

Тема 6. Форми відображення результатів наукових досліджень. Форми викладу матеріалів дослідження. Публікації. Функції публікацій. Наукові видання. Науково-дослідні та джерелознавчі наукові видання. Монографія, автореферат дисертації, препринт, тези доповідей та матеріали наукової конференції, збірник наукових праць.

Тема 7. Наукометричні бази. База даних Scopus та платформа Web of Science.

Імпакт індикатори та їх аналоги. Наукометричне прогнозування

4. Структура навчальної дисципліни

2-ий Семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Основи методології наукових досліджень.												
Тема 1. Поняття наукового дослідження.	16	2	2			12						
Тема 2. Методологія наукових досліджень та її види.	16	2	2			12						
Тема 3. Поняття та загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження.	16	2	2			12						
Тема 4. Зміст та складові науково-дослідного процесу.	12	2	2			8						
Розділ 2. Організація і проведення наукових досліджень.												
Тема 5. Організація науково-дослідного процесу.	14	2				10						
Тема 6. Форми відображення результатів наукових досліджень.	9	2	2			9						
Тема 7. Наукометричні бази.	7	2	2			1						
Усього годин	90	14	12			64						

5. Теми семінарських занять

Навчальним планом семінарські заняття для курсу не передбачено.

6. Теми практичних занять (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Розділ 1. Основи методології наукових досліджень.	
1	Тема 1. Поняття наукового дослідження.	2
2	Тема 2. Методологія наукових досліджень та її види.	2
3	Тема 3. Поняття та загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження	2
4	Тема 4. Зміст та складові науково-дослідницького процесу.	2
	Разом	8
	Розділ 2. Організація і проведення наукових досліджень.	
1	Тема 5. Організація науково-дослідного процесу.	—
2	Тема 6. Форми відображення результатів наукових досліджень.	2
3	Тема 7. Наукометричні бази.	2
	Разом	12

7. Теми лабораторних занять

Навчальним планом лабораторні заняття для курсу не передбачено.

8. Самостійна робота(денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття наукового дослідження.	12
2	Тема 2. Методологія наукових досліджень та її види.	12
3	Тема 3. Поняття та загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження.	12
4	Тема 4. Зміст та складові науково-дослідного процесу.	8
5	Тема 5. Організація науково-дослідного процесу.	10
6	Тема 6. Форми відображення результатів наукових досліджень.	5
7	Тема 7. Наукометричні бази.	5
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання

Для курсу індивідуальні завдання не передбачено.

10. Методи навчання

Лекції із застосуванням мультимедійних технологій навчання, практичні заняття для формування навичок розв'язування задач. Індивідуальні завдання з елементами творчості та завдання на самостійне опрацювання.

11. Методи контролю

Теоретичний модуль: проведення математичних диктантів, здача колоквиумів, усне опитування на практичних заняттях.

Практичний модуль: самостійні та контрольні роботи, розв'язування вправ під час заняття.

Самостійна та індивідуальна робота: захист індивідуальних робіт, усне опитування, тестування.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Змістові модулі	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2
кількість балів	60	40
теоретичний	25	15
практичний	25	15
самостійна робота	10	10

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Матеріали лекцій. Електронні навчальні матеріали до лекцій. Методичні матеріали до практичних занять. Навчальні підручники та посібники, що наявні у бібліотеці університету.

14. Рекомендована література Базова

1. Панішев А.В. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / А.В.Панішев. – Ж. : ЖДТУ, 2013. – 148с.
2. Петрук В.Г. Основи науково-дослідної роботи / В.Г. Петрук, Є.Т.Володарський, В.Б. Мокін .- Вінниця, 2006.- 144с. Пілюшенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: Навч. посіб./ Пілюшенко В.Л., Шкрабак І.В., Славенко Е.І. – К.: Лібра, 2004. – 344с.
3. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. / О.В. Крушельницька – К. : Кондор, 2003. – 192с.

Допоміжна

1. Гаврилов Е.В. Технологія наукових досліджень і технічної творчості / Гаврилов Е.В., Дмитриченко М.Ф., Доля В.К. – К.: Знання України, 2007. – 318с.
2. Крисоватий А.І. Методологія, методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. / Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Гавришко В.Л. – Тернопіль: ТОВ „Лілея”, 2005. – 150с.
3. Єріна А.М. Організація вибіркового обстеження: Навч. посібник. / А.М. Єріна. – К.: КНЕУ, 2004. – 127с.
4. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: Навч. Посібник. – Вид. 2-е, доп. І перероб. / В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсєєв. – К.: Видавничий дім „Професіонал”, 2004. – 208с.

15. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ: НБУВ, 2013-2015. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua – Назва з екрана.
2. Електронний каталог Національної парламентської бібліотеки України [Електронний ресурс]: [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та зарубіж. кн., брош., що надходять у фонд НПБ України]. – Електронні дані (803 438 записів). – Київ: Нац. парлам. б-ка України, 2002-2015. – Режим доступу: catalogue.nplu.org . – Назва з екрана.
3. Український інститут інтелектуальної власності [Електронний ресурс]: [Вебсайт]. – Електронні дані. – Київ: УІПВ, 2017. – Режим доступу: <http://www.uipv.org> – Назва з екрана.